

ที่ ยธ ๐๗๑๑.๑/ ๒๖๕๖๐

กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

๒๒๒ ถนนนนทบุรี ๑

ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี

จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๗ กันยายน ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งของต้องห้าม ตามมาตรา ๗๒ (๕) แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน สถานกักกัน และสถานที่กักขัง

ด้วยมีกรณีเรือนจำได้หารือไปกรมราชทัณฑ์ว่า ไฟแช็กเป็นสิ่งของต้องห้าม ตามความหมายของ มาตรา ๗๒ (๕) “น้ำมันเชื้อเพลิง หรือวัตถุอื่นใดที่ก่อให้เกิดเพลิงได้” แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่ และเรือนจำจะสามารถลงโทษวินัยกับผู้ต้องขังที่กระทำผิดได้หรือไม่

กรมราชทัณฑ์พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า

๑. สิ่งของต้องห้าม ตามมาตรา ๗๒ (๕) ของพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ คือ “น้ำมันเชื้อเพลิง หรือวัตถุอื่นใดที่ก่อให้เกิดเพลิงได้” ซึ่งโดยบทบัญญัตินี้แยกออกเป็น ๒ อย่างคือ “น้ำมันเชื้อเพลิง” อย่างหนึ่ง และ/หรือ “วัตถุอื่นใดที่ก่อให้เกิดเพลิงได้” อีกอย่างหนึ่ง โดยนัยความหมายของทั้ง ๒ อย่างนี้ ยังไม่ปรากฏการตีความหรือมีแนวคำพิพากษาศาลฎีกาไว้ จึงต้องแปลความหมายตามพจนานุกรม ซึ่งตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน “น้ำมัน” หมายถึง ของเหลวที่มีลักษณะเป็นมันลื่นไม่ละลายน้ำ สกัดจากพืช สัตว์ แร่บางชนิด เช่น ถ่านหิน หรือที่สูบขึ้นมาจากแหล่งกำเนิด ส่วน “เชื้อเพลิง” หมายถึง สิ่งที่ทำให้ไฟติดง่าย หรือสิ่งที่ทำให้เกิดการเผาไหม้ได้โดยสถานะที่แท้จริงของสิ่งนั่นเอง เช่น น้ำมัน หรือก๊าซธรรมชาติ LPG เป็นต้น สำหรับ “ไฟแช็ก” หมายถึง เครื่องติดไฟชนิดหนึ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นมีส่วนประกอบหลายอย่าง เวลาใช้ต้องทำให้จักรโลหะครูดกับถ่านไฟแช็กเกิดประกายไฟ ติดไส้ที่ชุ่มด้วยน้ำมันหรือแก๊สที่บรรจุอยู่ถูกเป็นเปลวไฟขึ้น จากความหมายดังกล่าว “ไฟแช็ก” จึงถือเป็นสิ่งของต้องห้ามในความหมาย “วัตถุอื่นใดที่ก่อให้เกิดเพลิงได้” ตามนัยมาตรา ๗๒ (๕) แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ผู้ใดฝ่าฝืนทำประการใดให้เข้ามาหรือให้ออกไปจากเรือนจำ หรือครอบครอง หรือใช้ในเรือนจำ หรือรับจากหรือส่งมอบแก่ผู้ต้องขัง มีความผิด

แต่อย่างไรก็ตาม หากไฟแช็กดังกล่าวมีไว้ในเรือนจำ เพื่อใช้ประโยชน์ของทางราชการ เช่น ใช้เพื่อจุดตะเกียงไว้เพื่อให้ผู้ต้องขังหรือเจ้าหน้าที่สูบบุหรี่ หรือไว้เพื่อจุดธูปเทียนในพิธีกรรมทางศาสนา หรือจุดเป็นไฟแช็กจุดเตาแก๊สที่เรือนจำต้องใช้ในแดนสุทกรรม เป็นต้น เหล่านี้ ผู้บัญชาการเรือนจำสามารถอนุญาตให้นำเข้าเรือนจำ เพื่อดำเนินการได้เข้าข้อยกเว้นของกฎหมายตามมาตรา ๗๔ วรรคหนึ่ง ทั้งนี้ สิ่งของต้องห้ามประเภท “วัตถุอื่นใดที่ก่อให้เกิดเพลิงได้” ดังกล่าว ยังรวมถึงไม้ขีดไฟด้วย สำหรับสิ่งอื่นๆ ที่จะถือเป็น “วัตถุอื่นใดที่ก่อให้เกิดเพลิงได้” หรือไม่ ประการใด อาจจะต้องตีความเฉพาะแต่ละกรณีต่อไป

/๒. สืบเนื่องจาก ...

๒. สืบเนื่องจากข้อ ๑. เมื่อมีกรณีทำผิดเกี่ยวกับสิ่งของต้องห้ามดังกล่าว เรือนจำจะต้องดำเนินการร้องทุกข์กล่าวโทษให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีตามกฎหมาย และในส่วนของมาตรการทางวินัยกับผู้ต้องขังทางเรือนจำก็สามารถพิจารณาดำเนินการได้อีกทางหนึ่งด้วย ทั้งนี้ เรือนจำไม่สามารถเลือกลงโทษเฉพาะโทษทางวินัยแก่ผู้ต้องขังเพียงประการเดียว แทนการส่งเรื่องดำเนินคดีอาญาได้ เนื่องจากกฎหมายไม่ได้ให้อำนาจไว้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

อนุทิน

(นายอายุตม์ สินธพพันธุ์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

กองนิติการ กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบ

โทร. ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๙-๖๐ โทรสาร ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๙